

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลตอบแทนในการทำงานของอาจารย์ที่สอนในสายสังคมศาสตร์ระดับอุดมศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบของผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน (สวัสดิการ) จากการทำงานของอาจารย์ในภาครัฐและเอกชน ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 140 ราย ที่เป็นอาจารย์ผู้สอนระดับอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาครัฐ 100 ราย และกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาคเอกชน 40 ราย โดยสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของอาจารย์ในภาครัฐและเอกชน

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาครัฐ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 40.3 ปี มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคเหนือและอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีสถานภาพโสด และกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วมีจำนวนบุตรเฉลี่ย 1 คน ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านของตัวเอง และมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาคเอกชน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 40.1 ปี มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคเหนือและอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีสถานภาพโสด และกลุ่มตัวอย่างที่สมรสแล้วมีจำนวนบุตรเฉลี่ย 1 คน ลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านของตัวเอง และมีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท

ข้อมูลด้านการทำงานของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาครัฐ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์และไม่มีตำแหน่งบริหาร มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยที่สังกัดเฉลี่ย 11.7 ปี มีประสบการณ์การทำงานระยะเวลาเฉลี่ย 1 คน เท่ากับ 5.7 ปี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านอาจารย์ และสาเหตุที่เลือกทำงานปัจจุบันคือ ชอบงานสอน/รักษาการเป็นครู

ข้อมูลด้านการทำงานของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาคเอกชน ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์และไม่มีตำแหน่งบริหาร มีระยะเวลาทำงานในมหาวิทยาลัยที่สังกัดเฉลี่ย 12.6 ปี มีประสบการณ์การทำงานระยะเวลาเฉลี่ย 1 คน เท่ากับ 4.3 ปี และส่วนใหญ่มีประสบการณ์

การทำงานด้านพนักงานบริษัทเอกชน และสาเหตุที่เลิกทำงานปัจจุบันคือ ชอบงานสอน/รักษาร เป็นครู

รูปแบบของผลตอบแทนจากการทำงานของอาจารย์ในภาครัฐและเอกชน

ผลตอบแทนจากการทำงานที่เป็นตัวเงินของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาครัฐ มีรายได้จากเงินเดือนอยู่ในช่วง 15,000-20,000 บาท และมีรายได้ส่วนใหญ่ที่เป็นรายได้อื่นๆ นอกเหนือจากเงินเดือนจากเงินประจำตำแหน่งเฉลี่ยต่อเดือนเป็นจำนวน 11,783.0 บาท

ผลตอบแทนจากการทำงานที่ไม่เป็นตัวเงินของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาครัฐ ได้แก่ (1) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล ส่วนใหญ่มีรูปแบบสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลเป็นของข้าราชการ โดยใช้สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลเพื่อตนเองและส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการค่ายา (2) สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่า มีสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยและเคยใช้สวัสดิการเพื่อการซื้อบ้านที่อยู่อาศัยโดยมีวงเงินเฉลี่ยเท่ากับ 1,831,250.0 บาทต่อคน ในด้านที่พักอาศัยที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้กับอาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการในรูปหอพัก (3) สวัสดิการด้านเงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภค กลุ่มตัวอย่างทราบและไม่ทราบว่า มีสวัสดิการด้านเงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภคเป็นจำนวนเท่ากัน ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้สวัสดิการส่วนใหญ่เคยใช้เงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภคในด้านอื่นๆ และมีวงเงินเฉลี่ยเท่ากับ 293,636.3 บาทต่อคน (4) สวัสดิการด้านการศึกษานูตร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่า มีสวัสดิการด้านการศึกษานูตร ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับสวัสดิการได้รับในรูปของทุนการศึกษาและกองทุนกู้ยืมเป็นจำนวนเท่ากัน (5) สวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตรด้านอื่น ๆ (นอกเหนือจากการศึกษา) ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่า มีสวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตรด้านอื่น ๆ (นอกเหนือจากการศึกษา) และเคยได้รับสวัสดิการเพียงร้อยละ 13.3 (6) สวัสดิการด้านการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่า มีสวัสดิการและเคยได้รับในรูปของการประชุมสัมมนา (7) สวัสดิการด้านการลา ส่วนใหญ่ไม่ทราบจำนวนวันลาในด้านต่างๆ และส่วนใหญ่เคยใช้สวัสดิการลาพักผ่อน

ผลตอบแทนจากการทำงานที่เป็นตัวเงินของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาคเอกชน มีรายได้จากเงินเดือนอยู่ในช่วง 15,000-20,000 บาท และมีรายได้ส่วนใหญ่ที่เป็นรายได้อื่นๆ นอกเหนือจากเงินเดือนจากเงินประจำตำแหน่งเฉลี่ยต่อเดือนเป็นจำนวน 5,440.0 บาท

ผลตอบแทนจากการทำงานที่ไม่เป็นตัวเงินของกลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยภาคเอกชน ได้แก่ (1) สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีรูปแบบสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลเป็นแบบประกันสังคม โดยใช้สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลเพื่อตนเองและส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการค่ายา (2) สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่าไม่มี

สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัย ในกลุ่มตัวอย่างที่เคยใช้สวัสดิการส่วนใหญ่เคยใช้สวัสดิการกู้ยืมเงิน สำหรับที่อยู่อาศัยเพื่อการต่อเติมหรือซ่อมแซมบ้านเดิม โดยมีวงเงินเฉลี่ยเท่ากับ 240,000.0 บาทต่อคน (3) สวัสดิการด้านเงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภค ส่วนใหญ่ทราบว่าไม่มีสวัสดิการด้านเงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภคโดยเคยใช้เงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภคในด้านอื่นๆ และมีวงเงินเฉลี่ยเท่ากับ 94,833.3 บาทต่อคน (4) สวัสดิการด้านการศึกษานูตร ส่วนใหญ่ทราบว่าไม่มีสวัสดิการด้านการศึกษานูตรและเคยได้รับอยู่ในรูปอื่นๆ (5) สวัสดิการเงินช่วยเหลือบุตรด้านอื่น ๆ (นอกเหนือจากการศึกษา) ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าไม่มีสวัสดิการ และไม่มีกลุ่มตัวอย่างที่เคยได้รับสวัสดิการดังกล่าว (6) สวัสดิการด้านการเพิ่มพูนความรู้/ประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่าไม่มีสวัสดิการและเคยได้รับในรูปของการประชุมสัมมนา (7) สวัสดิการด้านการลา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบจำนวนวันลาด้านการลาป่วย ลากิจส่วนตัว ลาพักผ่อน และลาอุปสมบท/ประกอบพิธีฮัจย์ และส่วนใหญ่เคยใช้สวัสดิการลากิจส่วนตัว

การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยที่สังกัดกับสวัสดิการที่เคยใช้ภายใน 5 ปี พบว่า สวัสดิการด้านเงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภค และสวัสดิการด้านการศึกษานูตร มีความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยที่สังกัด หรือหมายถึง มหาวิทยาลัยที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกัน มีผลต่อการใช้สวัสดิการด้านเงินกู้เพื่ออุปโภคบริโภคและสวัสดิการด้านการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าตอบแทนและสวัสดิการอื่นที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ ด้านสวัสดิการที่เป็นตัวเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จากมหาวิทยาลัยภาครัฐและมหาวิทยาลัยภาคเอกชนมีความพึงพอใจด้านเงินเดือน และในด้านสวัสดิการที่ไม่เป็นตัวเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จากมหาวิทยาลัยภาครัฐและมหาวิทยาลัยภาคเอกชน มีความพึงพอใจด้านวันหยุด

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาที่ได้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับสวัสดิการด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านสวัสดิการที่เป็นตัวเงิน

เงินเดือน ภาครัฐและภาคเอกชนควรปรับฐานเงินเดือนให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อดึงคนเก่งคนดีเข้าสู่ระบบการเป็นอาจารย์ผู้สอน

ด้านการรักษาพยาบาล ในส่วนของภาครัฐที่มีรูปแบบสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลแบบประกันสังคม อาจต้องมีการปรับปรุงเนื่องจากมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่ได้รับความพึงพอใจ โดยอาจเพิ่มสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลโดยการทำประกันสุขภาพ เป็นต้น ในส่วนของภาคเอกชน

อาจเพิ่มสวัสดิการด้านการตรวจสุขภาพประจำปี โดยการจัดกลุ่มคณะแพทย์ไปตรวจสุขภาพในมหาวิทยาลัยเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับอาจารย์

ด้านสวัสดิการที่ไม่เป็นตัวเงิน

ด้านที่พักอาศัย ในส่วนของภาครัฐที่มีสวัสดิการด้านที่พักอาศัย ควรมีการสร้างที่พักอาศัยเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ และควรมีการปรับปรุง ซ่อมแซมที่พักอาศัยเดิมให้อยู่ในสภาพที่ดี ในส่วนของภาคเอกชนอาจมีการเพิ่มสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยเพื่อช่วยเหลือด้านความจำเป็นเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย และจงใจในการทำงาน

5.3 ข้อจำกัดในการศึกษา

1. ในการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษามีเพียง 140 ราย และเป็นกลุ่มตัวอย่างจากอาจารย์ที่สอนในสายสังคมศาสตร์ซึ่งอาจไม่ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านการเก็บข้อมูลและเวลาที่มีจำกัด การศึกษาครั้งต่อไปหากมีเวลาในการศึกษาเพิ่มขึ้นอาจมีการเพิ่มกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเพื่อจะได้ข้อมูลที่หลากหลาย และครอบคลุม และใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลตอบแทนในการทำงานของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชน สำหรับการศึกษาครั้งต่อไป อาจใช้กลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น อาจารย์ที่สอนระดับประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษา ตลอดจนการศึกษาเปรียบเทียบผลตอบแทนในการทำงานของบุคลากรในหน่วยงานสังกัดภาครัฐและภาคเอกชนอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล หรือองค์กรอื่นๆ ที่มีการแบ่งเป็นสังกัดภาครัฐและภาคเอกชน